

decentralt, og at hvis det skal være centralt, skal man kunne argumentere for det.

Og til hr. Poul Nødgaard, som mener, at den nuværende bestemmelse om det kommunale selvstyre er så god, vil jeg sige, at der faktisk ikke står noget som helst i den – intet! Så man kan i realiteten afskaffe det kommunale selvstyre uden at være i strid med grundloven, og derfor kan man jo roligt sige, at det er en god bestemmelse – ud fra den betragtning, at det gode ved grundloven er, at en række grundlovsbestemmelser kan bruges til hvad som helst, idet det ikke så meget er de ord, der er i dem, det drejer sig om, for de er lidt tvivlsomme, hvis man bare tager ordene, som de er. Men heldigvis kan man tolke bestemmelserne sådan, at de har større værdi end selve ordene, og på den måde ville det nok være i strid med grundloven som forfatning, hvis man afskaffede det kommunale selvstyre. Men ordene siger ikke meget og er ikke meget værd.

Og med hensyn til EU vil jeg sige, at uanset om man er tilhænger af suverænitetsafgivelse eller ej, må det være vigtigt, at man sikrer sig, at en suverænitetsafgivelse er i overensstemmelse med folkets vilje. Det mener jeg også de mennesker, som er tilhængere af suverænitetsafgivelse, må være interesserede i, for ellers risikerer de jo, at der efterfølgende kommer en folkelig modstand imod den.

Hr. Melchior brugte ordene »fuldt og helhjerteret«. Men netop når man fuldt og helhjerteret går ind for noget, er det da vigtigt, at man får spurgt folket og dermed får det med.

Med hensyn til folkeafstemninger vil jeg sige, at det, som vi synes var lidt interessant at få diskuteret i forbindelse med en grundlovsændring, er spørgsmålet om folkets initiativret.

De vejledende folkeafstemninger, som nogle har kritiseret, synes jeg ikke har meget med demokrati at gøre. Det er ikke en udvidelse af demokratiet at have vejledende folkeafstemninger.

En af de første, der lavede vejledende folkeafstemninger, måske den allerførste, var Napoleon III, og det er en tradition i Frankrig, som jo også er fortsat under de Gaulle og Mitterrand, at man lavede vejledende folkeafstemninger for at se, om ikke folket var enig med én selv. Man kunne bare selv have besluttet.

Det er en form for folkeafstemning, som er i direkte modstrid med den tankegang, som lå bag de oprindelige ideer om folkeafstemninger – og vi er tilhængere af de oprindelige ideer –

som går tilbage til Rousseaus ideer om, at folket godt i højere grad selv kan være med til at styre.

Der er en udvikling flere steder ude omkring i verden i retning af at lave folkeafstemninger med initiativret for folket, som viser, at man altså nogle steder har andre og mere, skal vi sige, fremmelige ideer på det her område.

Vi har studeret det f.eks. i Californien. Det findes også flere steder i Tyskland. Finland har det. Østrig har det. En række steder har man diskussioner omkring folkeafstemninger, og vi fremsætter i øvrigt også et forslag, regner jeg med, inden sommer omkring folkeafstemninger.

Når vi så alligevel har været imod nogle konkrete folkeafstemninger herinde, så er det, fordi det er ganske kompliceret at opstille regler for, hvad man skal lave folkeafstemninger om. Det siger sig selv, at man ikke kan have en folkeafstemning, hvor man stemmer om noget, der strider imod grundloven eller imod nogle fundamentale menneskerettigheder.

Det er derfor, at der er en række ting, som vi har sagt at vi ikke kan være med til at lave folkeafstemning om. Der har været en tendens til, at alle partier har talt om at lave folkeafstemning om det, som de selv regnede med at folket var enig med dem i, og det er jo ikke en måde at lave folkeafstemning på.

Men det er altså ud fra folkets initiativret, at vi synes, at det vil være interessant nærmere at diskutere folkeafstemninger.

Med hensyn til magtdivisionen er det selvfølgelig rigtigt, at man ikke præcist i grundloven kan sige, at der er den klare tredeling, men den opfattelse har man i hvert fald i perioder haft. Vi har den ikke så kraftigt i Danmark, som man har i en række andre lande, og det er så ud fra en dansk historisk tradition, som jeg mener man også er nødt til at tage hensyn til; man kan ikke bare sige, at vi gør det ligesom f.eks. Norge med en klar opdeling, for deres grundlov er fra et andet tidspunkt end vores.

Vi mener imidlertid, det er rigtigt i højere grad at være opmærksom på det og også at få præciseret, når man alligevel skal i gang med en grundlovsændring, hvordan magten er fordelt. Her har man jo været inde på – det har fru Birthe Rønn Hornbech også tidligere været inde på – at domstolene trues. Vi mener også, at der er et problem i forhold til, at den udøvende og den lovgivende magt lapper ind over hinanden, og at vi herinde i høj grad er med til at bidrage til det, fordi vi som lovgivere i virkeligheden også laver noget, som jeg vil kalde administration.